

FORENINGEN

NORDEN

Sønderjylland 2023/2024

www.foreningen-norden.dk

Sønderjyllands kredsbestyrelse

Formand og medlem af landsstyrelsen

Anke Spoorendonk

Achter de Möhl 35, D-24955 Harrislee

Mobil: +49 171 822 3512

e-mail: anke.spoorendonk@ssw.de

Næstformand og medlem af landsstyrelsen

Karen Margrethe Fink

Varnæsvej 54, 6200 Aabenraa

Tlf.: +45 2120 1932

e-mail: karenmargrethefink@gmail.com

Kasserer og sekretær

Tage Sørensen

Møllevej 5, 6780 Skærbæk

Tlf.: +45 2393 4988

e-mail: nordentst@gmail.com

Suppleant til landsstyrelsen

Tage Sørensen

Møllevej 5, 6780 Skærbæk

Tlf.: +45 2393 4988

e-mail: nordentst@gmail.com

Suppleant til landsstyrelsen

Jette Langballe

Lynghaven 11, 6400 Sønderborg

Mobil: +45 5194 8549

e-mail: Jlangballe6@gmail.com

KOLOFON

Sats og layout : Lisbeth Kochanski • Sydslesvigsk Forening e.V. • www.syfo.de

Tryk : Trykkeri E.H. Nielsen, Flensborg

Kære medlem af Foreningen NORDEN

Så er tiden kommet, hvor vi kan præsentere næste års program. Tag vel imod det! Programmet giver et bredt billede af, hvad vi formår i vores lokalafdelinger. Det siger dog ikke mindst noget om, hvad vi formår i fællesskab.

Vi har bevidst fremhævet programmet som kredsens program. I slutningen af september indbyder vi således til en spændende filmaften på Folkehjem i Aabenraa med Ivalo Frank, instruktøren til den meget anerkendte dokumentarfilm ”Siunissaq - Det sidste menneske”. Læs om arrangementet på s. 5. Og traditionen tro indbyder vi også til kredsmoder og kredsgeneralforsamling.

Det er vigtigt for os at understrege, at alle foreningens medlemmer er hjerteligt velkomne til at deltage i lokalafdelingernes arrangementer i årets løb. Det gælder ikke mindst for medlemmerne i Haderslev-Frøs Herreds lokalafdeling, som desværre stadig er vakant. Det ville med andre ord være godt for os alle i Foreningen NORDEN, hvis der var medlemmer i Haderslev-Frøs Herred, som havde mod på at tage bolden op.

Bak op om Foreningen NORDEN i Sønderjyllands Kreds: tiden er til mere og ikke til mindre samarbejde i Norden.

God læsning!

Hilsen Anke Spoorendonk, kredsformand

INDHOLD

Sønderjyllands kredsbestyrelse	2
Kredsens indlæg	3
Sønderjyllands kreds	4
Lokalafdelingernes aktiviteter	
Haderslev-Frøs Herred HFH	7
Sydslesvig	8
Sønderborg/Gråsten	13
Tønder	18
Aabenraa	21
Ord fra Nord	27
Medlemskab af Foreningen NORDEN	28

Sønderjyllands kreds

www.sjy.kreds.foreningen-norden.dk

v/Anke Spoorendonk, Achter de Möhl 35, D-24955 Harrislee

mobil: +49 171 822 3512 • e-mail: anke.spoorendonk@ssw.de

Torsdag 31. august kl. 17.00-21.00 Kredsmøde for alle medlemmer fra alle lokalafdelinger i Kreds Sønderjylland på Arwos, Forsyningsvej 2, 6200 Aabenraa

Kredsmødet i Aabenraa sætter fokus på bæredygtighed og genbrug/recycling.

Kl. 17 - 19: Rundvisning på Arwos' genbrugsplads og sorteringshal, hvor vi vil lære nyt om affaldshierarki, forskellen mellem genbrug og genanvendelse og hvad "tingene så bliver til". Efterfølgende spørgsmål og svar i Arwos' kantine.

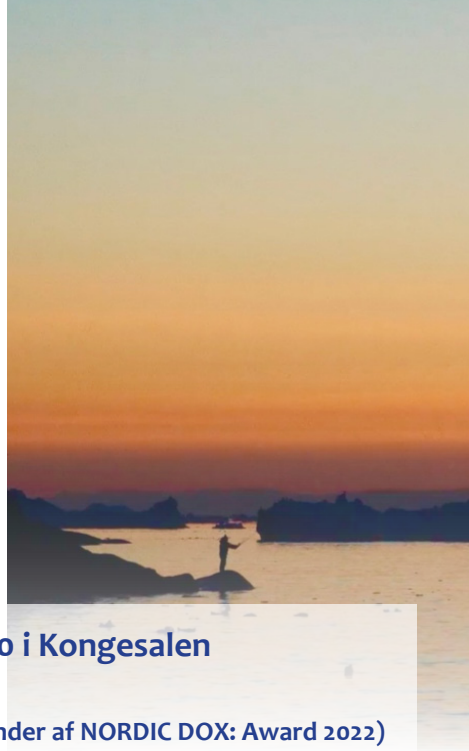
Kl. 19 - 21: Spisning og Kredsmøde.

Der serveres sandwich og sodavand, kaffe/te og lidt sødt.

Vi håber, mange medlemmer af Foreningen NORDEN vil være nysgerrige efter at vide, hvad affaldssortering betyder for vores klima og miljø.

Pris for deltagelse: 100 kr. Betales til Foreningen NORDEN Aabenraas konto, Reg.nr. 7910 Konto.nr. 0001682478.

Tilmelding senest 25. august til egen lokalafdeling eller til Karen Margrethe Fink: karenmargrethefink@gmail.com eller sms 2120 1932.

**Tirsdag 26. september kl. 19.00-22.00 i Kongesalen
på Folkehjem i Aabenraa**

Siunissaq – Det Sidste Menneske (Vinder af NORDIC DOX: Award 2022)

Film og foredrag ved **Ivalo Frank**.

Siunissaq - Det Sidste Menneske er en poetisk film om vores tidsalder lige NU fortalt gennem grønlandske unge om deres drømme om fremtiden og af forskere, der med astrofysikken og geologien forholder sig til livets opståen. Filmen nuancerer det billede vi har af Grønland samtidig med, at den sætter fokus på klima og den måde, vi behandler kloden på. Med dette fokus på klimaforandringerne i verden og i Grønland åbner filmen op for en samtale om vores generations udfordringer. I spændingsfeltet mellem to poler - livets begyndelse og mulige undergang - er filmen en hyldest til livet lige nu.

Ivalo Frank fortæller om tilblivelsen af hendes seneste film Siunissaq - Det Sidste Menneske. Instruktøren vil tale om at lave film i Grønland, tilblivelsesprocessen fra spæd ide, finansiering, produktion til klippeprocessen.

Der serveres kaffe/te og boller i pausen. Isvand på bordene.

Pris for deltagelse i film og foredrag: 150 kr. for medlemmer,
175 kr. for ikke-medlemmer.

Betaling ved tilmelding til Foreningen NORDEN Aabenraas konto:
Reg.nr. 7910, Konto.nr. 0001682478.

Tilmelding senest 20. september til egen lokalafdeling eller til
Karen Margrethe Fink: karenmargrethefink@gmail.com eller
sms 21201932.

Torsdag 2. maj 2024 kl. 18.00-21.30
Kredsgeneralforsamling for medlemmer
af Sønderjyllands Kreds på Kobbermølle Industrimuseum,
Messinghof 3, 24955 Harrislee

Program

- 18.00 - 19.00: Introduktion til Kobbermøllens betydning og museets udstilling ved museets forretningsfører Svend Lykke Schmidt. Mulighed for at kigge på udstillingen på egen hånd.
- 19.00 - 19.30: Der serveres chili con carne - med eller uden kød. Der er mulighed for at få øl, vand eller vin. Og til sidst bydes på en kop kaffe.
- 19.30: Generalforsamling i museets fællesrum.

Tilmelding senest 25. april til din lokalafdelingsformand eller til Anke Spoorendonk: anke.spoorendonk@ssw.de

Tirsdag 27. august kl. 18.00-21.00 på Knøs Gård,
Vestervej 1, 6470 Sydals

Kredsmøde for alle medlemmer i Kreds Sønderjylland

- Kl. 18.00 - 18.45: Astrid Lindhard Mabit fortæller om Knøs Gård, et kulturhus og bibliotek, hvor lokalafdelingen i Sønderborg/Gråsten afholder de fleste af årets arrangementer.
- Kl. 19.00 - 21.00: Spisning og kredsmøde. Der serveres en sandwich og sodavand.

Kaffe og foredrag er gratis.

Pris for sandwich og sodavand kommer senere.

Tilmelding til egen lokalafdeling eller til Anna Birgitte Gautier: annabirgitte@gautier.dk senest d. 20. august.

Haderslev-Frøs Herred HFH

www.haderslev.foreningen-norden.dk

følg os her

Haderslev-Frøs Herreds lokalafdeling er stadig vakant.

Landskontoret administrerer afdelingen og Sønderjyllands Kreds sørger for at alle medlemmer i Haderslev-Frøs Herred får den nye programfolder tilsendt med posten. Ved spørgsmål er I velkomne til at kontakte Kredsformand Anke Spoorendonk: anke.spoorendonk@ssw.de

Der er to nordiske læsekredse i Haderslev-Frøs Herred.

Foreningen NORDENs læsekreds i Gram

afholdes i Gram Fritidscenter, Stadionvej 15 kl. 19.00-21.00

Datoerne for læsekredsen i **efteråret 2023** er:

25. september, 30. oktober og 27. november, og i **foråret 2024:**

29. januar, 26. februar og 25. marts.

Lise Witthøft leder igen læsekredsen i den kommende sæson og kan kontaktes på tlf. 28 92 17 09, hvis man er interesseret.

Læsekreds Haderslev-Frøs Herred i Haderslev

Læsekredsen starter i september med Vagn Heckmann som leder og tovholder. Interesserede der gerne vil med i læsekredsen, kan ringe til Vagn Heckmann, som kan kontaktes på tlf. 74 52 27 65 eller 40 28 88 26.

Nordisk Litteraturuge - Skumringstimen

Mandag 13. november kl. 19.00 i Gram Fritidscenter, Stadionvej 15

Temaet i Nordisk Litteraturuge er i år "Jul i Norden". Lyset dæmpes kl. 19 og vi samles i Skumringstimen til højtlesning og udfoldelse af årets tema. Traditionen tro læser Martin Abrahamsen op fra Ingvild H. Rishøis roman "Stargate - en julefortælling" (s. 53 - 62). Den prisbelønnede norske forfatter blander moderne hverdagsrealisme med referencer til de klassiske nordiske fortællinger. Stargate er en julehistorie om håb, svigt og drømme, set fra barnets perspektiv. Musikalsk indslag fra "3 Gram Blandet" og der serveres kaffe og kage. Arrangeres i samarbejde mellem Gram Bibliotek og Foreningen NORDEN. Deltagelse er gratis.

Desuden vil vi anbefale alle medlemmer at deltage i følgende tilbud:

Nordisk litteraturfest i Grænselandet med OrdFraNord.

Se hele programmet sidst i dette program (s. 27).

Sydslesvig

www.sydslesvig.foreningen-norden.dk

v/Anke Spoorendonk,

Achter de Möhl 35, D-24955 Harrislee

tlf. +49 171 822 3512

e-mail: anke.spoorendonk@ssw.de

følg os her

ORD FRA NORD

Litteraturfest i grænselandet

19.-22. september 2023

Se hele programmet for "Ord Fra Nord" på side 27.

OrdFraNord i Sydslesvig er arrangeret af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Foreningen NORDEN i Sydslesvig.

Billetter købes på bibliotekerne.

Onsdag 20. september kl. 19.00
på Fællesbiblioteket Egernførde,
Hans-Christian-Andersen-Weg 2, 24340 Eckernförde

Mød forfatteren Kristina Sandberg

Entré: 5 €

Torsdag 21. september kl. 18.00
på Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59, Flensborg

Mød forfatterne: Lotte Kaa Andersen, Kristina Sandberg og Rosa Liksom. Interview ved prof. Ivy York Möller-Christensen.

Entré inkl. let traktement: 10 €. Køb billet på forhånd af hensyn til servering.

Fredag 22. september kl. 20.00
på Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59

Bogkoncert med Benjamin Koppel og Katrine Gislinge

Bogkoncerten tager et klassisk afsæt i de musikalske værker, som Hannah omtaler i Benjamin Koppels roman, Annas sang, som er et fængslende familiedrama inspireret af hans egen jødiske slægt.

Entré: 10 €

Torsdag 2. november kl. 19.00
på Flensborg Bibliotek,
Norderstr. 59, Flensborg
Højkolesangbogen

Sangaften ved Jørgen Carlsen

Jørgen Carlsen, der er tidligere forstander på Testrup Højskole, tager alle med på opdagelse i Højkolesangbogen og synger for, når publikum træner sangmusklerne.

Entré: 5 €

Arrangeret i samarbejde mellem Jaruplund Højskole, Foreningen NORDEN, DSH-Aktive kvinder i Sydslesvig og Sprogforeningen Sydslesvig

Fredag 3. november kl. 17.00
på Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59
Temaaften om det moderne Grønland

Aviaaja Ezekiasen er født og vokset op i Grønland, men bor i dag i København, hvor hun arbejder som selvstændig og prisbelønnet møbeldesigner. Hun blev landskendt, da hun medvirkede i DR programmet "Danmarks Næste Klassiker".

Aviaaja Ezekiasen vil sætte ord på, hvad det moderne Grønland består af i dag - hvad der rører sig og hvilken betydning det har haft for kulturen med en forhistorie som dansk koloniseret land.

Efter foredraget får vi smagsprøver på arktisk mad.

Vi slutter aftenen med at vise filmen **"Sumé - Lyden af en revolution"**.

En dokumentarfilm fra 2014, instrueret af Inuk Silis Høegh efter manuskript af Inuk Silis Høegh, Emile Hertling Péronard, Ine Urheim.

Filmen handler om det første grønlandske rockband Sumé, som i 1970'erne stod for grønlændernes længsel efter frihed og medbestemmelse.

Introduktion til filmen ved **Ole Præstkær Jørgensen**, lærer på Jaruplund Højskole og mangeårig rejseleder på Højskolens rejser til Grønland.

Entré: 10 €

Tilmelding på forhånd på Flensborg Bibliotek af hensyn til maden.

Arrangører: Foreningen NORDEN i Sydslesvig, Dansk Centralbibliotek og Sydslesvigsk Forening

Mandag 13. november kl. 18.00
på Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59
Nordisk litteraturuge - Skumringstime

Årets tema er "Jul i Norden"

Flere tusinde biblioteker i hele Norden slukker for det elektriske lys og læser samme uddrag af romanen Stargate - en julefortælling af Ingvild H. Rishøi.

Stargate er en norsk julehistorie med et kærligt budskab, der kan nydes, læses og læses højt på tværs af generationerne. Oplæser er Linda Hammer, som er opvokset i Kristiansand i Norge. Hun bor i Sydslesvig og arbejder som pædagog i den danske børnehave i Frederiksstad.

I Flensborg starter vi med fællesspisning kl. 18.00 og oplæsning kl. 19.00. Aftenen fortsætter med et causeri om jul på blandt andet Færøerne.

Hans Eiler Hammer er født og opvokset på Færøerne og er i dag præst i Sydslesvig, og med i bestyrelsen for Foreningen NORDEN i Sydslesvig.

Hans, der er gift med norske Linda, vil causere over færøske og norske juleskikke. Han vil med ord og billeder føre os ind i en god julestemning, selv om vi kun skriver november.

PROGRAM for skumringstimen på Flensborg Bibliotek:

Kl. 18.00: Fællesspisning. Pris: 8 €. Køb billet på biblioteket på forhånd.

Kl. 19.00: Oplæsning og foredrag. Fri entré.

Tirsdag 14. november kl. 19.30
på Flensborghus, Norderstr. 76, Flensborg

Filmklubben Biffen viser en nordisk film. Nærmere besked følger!

Fredag 8. december kl. 16.00
på Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59
Jul med nordiske toner, lussekatter
og gløgg

Hans Martin Hammer synger og spiller nordiske sange. Han er norsk-færøsk sanger, der har taget klassisk sanguddannelse på Söngskólinn í Reykjavík i Island. Han er også uddannet kirkesanger og synger klassisk musik fra diverse epoker på mange forskellige sprog og har også stor interesse for gamle gæliske/engelske, danske, norske og færøske viser. Denne eftermiddag vil han synge nordiske sange for os.

Arrangører: Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Foreningen NORDEN i Sydslesvig

Entré: 5 € for gløgg og lussekatter. Tilmelding på Flensborg Bibliotek

Mandag 5. februar 2024 kl. 19.00
på Flensborg Bibliotek, Norderstr. 59
Kaffemik og indtryk fra Grønland

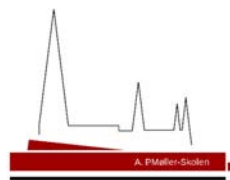
Susanne Nissen viser billeder fra sin barndom i den nu nedlagte mineby Quillisat og introducerer den grønlandske kaffemik for os.

Der serveres smagsprøver på kager til kaffemik. Efter kaffemik-pausen beretter Shauna Lina Bertram, sydslesvigsk lærerstuderende, om sit praktikophold i Grønland - om de udfordringer, hun mødte og de erfaringer, hun tog med sig hjem som ung sydslesviger.

Entré: 7 €. Tilmelding til Flensborg Bibliotek.

Lørdag 16. marts kl. 14.00
på A.P. Møller-Skolen, Fjordallee 1, Slesvig
Generalforsamling for Foreningen NORDEN
i Sydslesvig

Vi mødes kl. 14.00, hvor A.P. Møller-Skolens rektor Jens Verdonner fortæller om skolen og dens virke.

Derefter vil der være kaffebord og generalforsamling.

Mandag 15. april kl. 19.00
på Flensborg Bibliotek,
Norderstr. 59
Drama Langs Ishavet
- på sporet af den glemte krig
i Finnmark

Rejseforedrag ved antropolog Ivan Bæhr

De dramatiske begivenheder under 2. verdenskrig trækker spor i landskab og mennesker i Finnmark i det nordligste Norge. En voldsom historie, som de færreste kender til og som har fået ny relevans med det russiske angreb på Ukraine.

Gennem billeder fra sine ophold i Finnmark og rejse gennem Norge fra Kirkenes ved grænsen til Rusland i nord til Oslo fjorden i syd samt historiske arkivbilleder beretter Ivan Bæhr om de dramatiske begivenheder, som udspillede sig i Finnmark under 2. verdenskrig og tysk besættelse.

Arrangører: Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Foreningen NORDEN i Sydslesvig

Entré: 7 €. Tilmelding på Flensborg Bibliotek.

Torsdag 2. maj kl. 18.00-21.30
på Kobbermølle Industrimuseum, Messinghof 3, Harrislee
Kredsgeneralforsamling for medlemmer

(Se programmet for Kredsarrangementer s. 6)

Fredag 21. juni kl. 18.00 på Jaruplund Højskole
Nordisk Midsommer

Der vil være hygge, musik og lidt mad. Og så arbejder vi på, at vi alle kan være med til ”ny nordisk dans” og på den måde fortsætte med at holde liv i den nordiske folkedansetradition.

Sønderborg/Gråsten

www.sonderborg.foreningen-norden.dk

v/Anna Birgitte Gautier,

Ørstedsgade 8, 1. sal, 6400 Sønderborg

tlf. 2164 6241 • e-mail: annabirgitte@gautier.dk

følg os her

Vi har læsekredsafstner kl. 19.00 i Frivillighedens Hus, Perlegade 50, Lokale 1, Sønderborg

på følgende dage:

TIRSDAG 19. september og 31. oktober

MANDAG 15. januar og 26. februar

I år læser vi svenske romaner. Vi tilstræber, at alle bøger findes som lyd- og e-bøger på e-reolen - ud over den almindelige trykte bog, som vi låner på biblioteket. En frivillig deltager står for en kort gennemgang af bogen, hvorefter vi i fællesskab drøfter bogens indhold. I år er vi flyttet til Lokale 1 i Frivillighedens Hus, da der er teleslynge og mulighed for, at vi kan sidde i kvadrat. Det skulle dermed være muligt, at vi alle kan høre hinanden.

Første bog bliver "Tidselhonning" af Sara Padborn. Den lander i jeres postkasse omkring uge 33.

Tilmelding hos Birthe Flytkjær på mail: bflyt@outlook.dk eller mobil 4089 4660. Vi glæder os til at se dig. Der er altid plads til en til ...

Lørdag 19. august kl. 13.00

Besøg i Honningkagebyen Christiansfeld

Vi kører i egne biler og mødes ved Søsterhuset kl. 13.00, hvor vi vil få en rundvisning i byen, som er optaget på Unescos verdensarvsliste i 2015. Efter byvandringen får vi kaffe og to forskellige honningkager på Brødremenighedens Hotel.

Turen koster 200 kr. for medlemmer og 250 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding senest fredag den 11. august til Jette Langballe: mobil 5194 8549.

Angiv gerne ønske om samkørsel.

Betaling straks efter tilmelding til Danske Bank, konto nr. 9570 13341842. Husk navn.

Fredag 22. september kl. 16.00
i salen i Multikulturhuset Sønderborg:
Mindretal i Ukraine krigen

24. februar 2022 indledte Rusland en angrebs- og erobrerkrig mod Ukraine, som drev mange millioner mennesker på flugt - herunder også mange medlemmer af nationale mindretal.

Et, af mange påskud, for krigen var, at Ukraine angiveligt undertrykte det russiske mindretal i den del af landet, som siden 2014 havde været under russisk kontrol.

Ud over russerne findes der 129 andre nationale mindretal i Ukraine. Alle er ramt af krigen.

Alle, inklusiv mange etniske russere, bakker op om Ukraines kamp. Det græske mindretal i Mariupol-området har oplevet de russiske ødelæggelser af deres bebyggelser, institutioner og mindesmærker som folke- drab. Det ungarske mindretal i Transkarpatien bruges af den ungarske ministerpræsident som påskud for den tilbageholdende støtte til Ukraine.

Jørgen Kühl hjælper os med at forstå denne kompleksitet og dermed også Ukraines etniske og sproglige landkort samt mindretalspolitikken. Jørgen Kühl er ph.d. med speciale i østeuropæisk og sovjetisk/post-sovjetisk historie, fhv. direktør for Institut for Grænseregionsforskning, fhv. rektor for A.P. Møller Skolen i Slesvig og honorarprofessor ved Europa-Universität Flensburg.

Entré: 50 kr. Billetter købes på bibliotekets hjemmeside

www.biblioteket.sonderborg.dk eller ved at henvende sig i informationen i Multikulturhuset.

Afholdes af Grænseforeningen, Sprogforeningen, Sønderborg bibliotek og Foreningen NORDEN Sønderborg/Gråsten

Lørdag 21. oktober kl. 16.00 i Christianskirken i Sønderborg Koncert med Svendborg Kammerkor

William Heinesen beskrev som ingen anden den færøske natur gennem sine digte. Svendborg Kammerkor opfører værker, hvor forskellige komponister har sat musik til flere af Heinesens digte.

Der er gratis adgang.

Koncerten er arrangeret i et samarbejde mellem Foreningen NORDEN Sønderborg/Gråsten og Christianskirken i Sønderborg.

Tirsdag 14. november kl. 19.00 på Knøs Gård Fællessangaften

Vi skal igen synge fra Højskolesangbogen til akkompagnement af Karen Hanne Munk på klaver og hendes storebror Jens Morten Munk på trompet. Det vil blive en god vekselvirkning mellem nye og gamle sange, og der bliver mulighed for at ønske en sang.

Tilmelding senest 7. november til Bente Kreilgaard, tlf. 2462 4313 eller til Anna Birgitte Gautier på sms tlf. 2164 6241.

Entré inkl. 1 glas vin og kransekage: 100 kr. for medlemmer, 125 kr. for ikke-medlemmer.

Tirsdag 23. januar 2024 kl. 19.00 på Knøs Gård

Norsk sæterliv gennem 1000 år!

Gennem 10 år drog Birgit og Peter Christensen fra Sydals hver sommer op i Søndalen for at passe en sæter i nogle uger.

Birgit vil fortælle om gamle dages sætertradition, men mest om de 10 års oplevelser - selvfølgelig krydret med en masse dejlige billeder fra fjeld og sæter.

Som hun selv udtrykker det:

”Hvad er en sæter...? Kort fortalt: Et sted - ofte mange kilometer oppe i fjeldet - køerne kun til dels, da de må have tilskud af kraftfoder, hvis mælkebilen skal ha’ noget at køre efter. Helt tilbage til vikingetiden har man om sommeren sendt dyrene op på sæterne. Her avlede man også hø, som om vinteren blev hentet ned til gården på kane. Ordet sæter indgår i utallige norske stednavne (nysæter, sølsæter, flattsæter...) Men i de fleste norske fylker er der, kun navnet tilbage - selve sæter-driften er for længst ophørt. Dog: I det østlige Norge i Hedmark Fylke, er der stadig en del sætre i drift.”

Tilmelding senest 16. januar til Jette Langballe: mobil 5194 8549

Entré inkl. kaffe og kage: 75 kr. for medlemmer, 90 kr. for ikke-medlemmer.

Tirsdag 5. marts kl. 19.00 på Knøs Gård

Foredrag ”Mine oplevelser som Nordjobber” og generalforsamling

Sylvester Jønsson fra Valby kommer og fortæller om sit liv som Nordjobber i Grønland, Island, Færøerne og Norge. Nordjob er for unge mellem 18 og 30 år og giver mulighed for at arbejde i et nordisk land. Man kan søge om at komme ud i kortere eller længere perioder.

Efter foredraget og kaffen er der generalforsamling.

Tilmelding senest 27. februar til Anna Birgitte Gautier på sms: 2164 6241

Entré inkl. kaffe og kage: Gratis for medlemmer, 50 kr. for ikke-medlemmer.

Onsdag 1. maj kl. 7.30

Heldagstur med bus til Flugtmuseet og Vesterhavet

Flugtmuseet i Oksbøl blev indviet juni 2022. Det er Danmarkshistoriens største flygtningelejr. Museet rummer to udstillinger. En lydvandring på 3,7 km. i den omkringliggende plantage fuldender oplevelsen.

Morgenmad i bussen og frokost på Henne Stationskro. Efter frokosten kører vi ud til Henne Strand og ser det brølende Vesterhav samt nyder det pulserende liv i byen. Kaffen serveres ved bussen.

Pris: 650 kr. inkl. morgenmad, frokost, kaffe, entre, transport og hyggeligt selskab. 750 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding senest 22. april til Jette Langballe: 5194 8549, gerne sms eller mail: jlangballe6@gmail.com

Der er begrænset antal pladser, så det bliver efter først til mølle.

Betaling straks efter tilmelding til Danske Bank konto nr. 9570 13342253. Husk navn.

Rejse juni

Vi overvejer forskelligt, og håber vi kan sende lidt nærmere information ud sammen med programmet.

**Tirsdag 27. august kl. 18.00-21.00 på Knøs Gård,
Vestervej 1, Sydals**

Kredsmøde for alle medlemmer i Kreds Sønderjylland

(se nærmere program s. 6)

Tønder

www.toender.foreningen-norden.dk

v/Tage Sørensen, Møllevej 5, 6780 Skærbæk

tlf. 7475 2305 • mobil 2393 4988

e-mail: nordentst@gmail.com

følg os her

Torsdag 16. november kl. 19.00 på Schweizerhalle, Tønder Musik og fortællekoncert med MALM

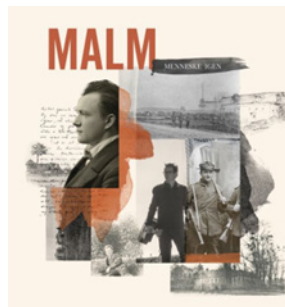
En ung danskers beretninger fra krigsfronten er blevet til sange i hænderne på Lars Malm (Nordstrøm) og Thomas Raae.

Sammen har de skabt en musikalsk biografi, som fortæller en eviggyldig historie om at være ung i krydsfeltet mellem krig og fred, frygt og spænding, kærlighed og afsavn.

Pris: 150 kr.

Fælles arrangement i samarbejde mellem Tønder Bibliotek, Sprogforeningen, Grænsforeningen, Schweizerhalle og Foreningen NORDEN Tønder.

Billetter købes på Tønder Biblioteks hjemmeside - www.tbib.dk

Fredag 10. februar 2024 kl. 18.30 i Kultur- og Forsamlings- huset Emanuel, Tøndervej 38A, Skærbæk Afstemningsfest med spisning og kaffe

Den sønderjyske skuespiller Ole Sørensen fortæller om sin opvækst og sit arbejde i landsdelen. Der er korsang ved Skærbæk Egnskor.

Aftenen er arrangeret i samarbejde mellem Historisk Forening, Grænsforeningen, Foreningen Emanuel og Foreningen NORDEN.

Pris: 190 kr. Der serveres karbonader med ærter og gulerødder, kaffe og brø'tårt.

Køb billetter senest 5. februar på www.kulturhus-emanuel.dk

**Mandag 4. marts kl. 19.00 hos Vagn Skøtt,
Elmevej 5, 6520 Toftlund**

Generalforsamling i Foreningen NORDEN Tønder

Før generalforsamlingen vil vi orientere om turen til Venskabsbystævnet i Vimmerby 3.-7. juli 2024 og de efterfølgende 2 dages rundtur i Sydsverige.

Generalforsamlingen afholdes efter de gældende vedtægter.

Annonceres også via Nyhedsmail.

Tilmelding til generalforsamlingen senest 19. februar til Vagn Skøtt på tlf. 4219 0918 eller pr. mail 837v1201@gmail.com

Der skal lyde en ekstra opfordring til alle medlemmer om at møde op, så vi kan få udvidet vores bestyrelse.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, indsendes skriftligt til bestyrelsen senest 8 dage før generalforsamlingen.

Søndag 10. marts kl. 9.30-15.30 i Kultur- og Forsamlingshuset Emanuel, Tøndervej 38 A, 6780 Skærbæk Højskoledag

Temaet for højskoledagen er "At rejse er at leve".

Tidligere minister og formand for Folketinget Henrik Dam Kristensen fortæller om en lang og begivenhedsrig rejse fra at være postbud i Vorbasse til, at rejsen endte med posten som formand for Folketinget.

Foto: S. Brogaard, ft.dk

Søskendeparret Anna-Line og Jens-Ole Stamp fortæller om deres tur til Uganda med et gymnastikhold. De fortæller både om forberedelserne og oplevelser på turen.

Under overskriften "Hvor ender Europas genbrugstøj" tager Johanne Rebsdorf os med på en rejse til Ghanas hovedstad Accra for at personificere de mennesker, der modtager vores genbrugstøj.

Tove Tersbøl afslutter dagen med fælles-sang under overskriften "At rejse med kor" krydret med musikalske anekdoter fra 15 korrejser til 11 forskellige lande.

Prisen for Højskoledagen er 375 kr. inkl. morgenkaffe med rundstykker, frokost og kaffe.

Billetter købes på www.kulturhus-emanuel.dk

Arrangementet er et samarbejde mellem Grænseforeningen, Historisk Forening, Emanuels Cafe og Foreningen NORDEN Tønder. Flere informationer følger og billetsalget starter til oktober på: www.kulturhus-emanuel.dk

Venskabsbystævne i Vimmerby, Sverige afholdes den 3.-7. juli

Ekstra dage fra 7.-9. juli, hvor vi ser lidt i det sydlige Sverige

Prisen kender vi p.t. ikke, men den meldes ud senere.

Der bliver orienteret om Venskabsbystævnet mv. på generalforsamlingen mandag den 4. marts, så husk at møde op.

Tilmelding senest 19. februar til Tage Sørensen: tlf. 2393 4988 eller pr. mail nordentst@gmail.com.

Ret til ændringer forbeholdes.

I Foreningen NORDEN Tønder lokalafdeling får I kun programmet pr. mail, men vi tilbyder at sende en folder med posten, hvis det ønskes. Kontakt blot foreningen på mailadressen nordentst@gmail.com.

Aabenraa

www.aabenraa.foreningen-norden.dk

v/Karen Margrethe Fink, Varnæsvej 54, 6200 Aabenraa

tlf. 2120 1932 • e-mail: karenmargrethefink@gmail.com

Nordisk læsekreds

Til efteråret påbegynder vi 3. sæson i Foreningen NORDENs læsekreds. Der kræves kun læselyst og diskussionslyst for at deltage.

følg os her

I denne sæson læser vi svensk litteratur, for rejsen i maj 2024 går nemlig til vores venskabsby, Växjö i Småland. Vi mødes 4 gange, og alle skaffer selv et eksemplar af de bøger, vi læser. Første gang mødes vi hos Karen Margrethe Fink og Ole Møller, Varnæsvej 54 i Aabenraa.

Tirsdag 3. oktober kl. 13: Ulvespring (2021) af Kerstin Ekman.

Tirsdag 28. november kl. 13: Italienske sko (2006) af Henning Mankell.

Tirsdag 27. februar 2024 kl. 13: Bytte (2022) af Ann-Helen Laestadius.

Tirsdag 30. april kl. 13: Farklausulen (2018) af Jonas Hassen Khemiri.

Kontakt Lone Volquartz: lonevolquartz@gmail.com, hvis I gerne vil tilmeldes læsekredsen. Der er altid plads til flere.

Torsdag 31. august kl. 17.00-21.00

Kredsmøde for alle medlemmer af lokalafdelingerne

i Kreds Sønderjylland i Aabenraa

på Arwos - Forsyningsvej 2, 6200 Aabenraa

Se programmet under Kredsarrangementer (s. 4).

15.-17. september: Besøg fra vores venskabsby Hønefoss

Bestyrelsen har lavet et program med velkomst fredag eftermiddag og rundvisning og besøg på forskellige virksomheder lørdag mellem kl. 9.00 og 16.00.

Lørdag aften kl. 18.00 mødes vi i Genforeningsparken til rundvisning ved Henrik Becker-Christensen.

Kl. 19.00 er der festmiddag på Folkehjem med musikalsk indslag fra Aabenraa Musikskole.

Medlemmer af Foreningen NORDEN og rejsedeltagere fra rejsen til Hønefoss og Oslo i 2022 må meget gerne deltage. Vores gæster fra

Hønefoss vil gerne møde lokale medlemmer og andre borgere fra Aabenraa området.

Rundvisningen i Genforeningsparken er gratis, men deltagelse i en tre-retters middag/u drikkevarer koster 300 kr. Håber mange har lyst til at deltage i en hyggelig aften 16. september.

Tilmelding til rundvisning og middag senest 1. september.

Kontakt Karen Margrethe Fink: karenmargrethefink@gmail.com for tilmelding og yderligere oplysninger

**Tirsdag 26. september kl. 19.00 i Kongesalen
på Folkehjem i Aabenraa
Kredsarrangement for alle medlemmer
i Sønderjyllands Kreds. Siunissaq - Det Sidste Menneske**

VINDER AF THE NORDIC DOX:AWARD 2022

(se nærmere om denne spændende film s. 5)

**Torsdag 12. oktober kl. 16.00-18.00 Billedsalen
på Folkehjem i Aabenraa
Annegret Friedrichsen fortæller om sin roman
”Astrids somre”.**

Efter krigen oplevede mange sydslesvigske børn som ferie børn i Danmark en lykkelig tid langt væk fra krigens tabuer og traumer.

Forfatteren holder foredrag om sin roman og om en forgangen barndomstid.

I romanen følger vi Astrid, der voksede op i en sydslesvigske landsby i 60’erne, og som om sommeren fandt sin anden familie i en landmandsfamilie i Jylland.

Foredraget er arrangeret i et samarbejde mellem Foreningen NORDEN Aabenraa, Sprogforeningen, Grænseforeningen og Aabenraa Bibliotek.

Pris: Billetter til 125 kr. købes gennem Aabenraa Bibliotek, aabenraabib.dk

Tilmelding: senest 9. oktober.

Mandag 13. november kl. 19.00 Aabenraa Bibliotek Skumringstimen - Nordisk Litteraturuge

Temaet i Nordisk Litteraturuge er i år ”Jul i Norden”. Traditionen tro dæmpes lyset kl. 19, og vi samles i Skumringstimen til højtlesning og udfoldelse af årets tema i hele Norden og de Baltiske lande. Præst ved Sct Jørgens Kirke i Aabenraa, Thomas Nedergaard, vil læse op fra Ingvild H. Rishøis roman ”Stargate - en julefortælling”. (s. 53-62). Den prisbelønnede norske forfatter blander moderne hverdagsrealisme med referencer til de klassiske nordiske fortællinger. Stargate er en julehistorie om håb, svigt og drømme, set fra barnets perspektiv.

Arrangeres i samarbejde mellem Aabenraa Bibliotek og Foreningen NORDEN Aabenraa.

Deltagelse er gratis. Der serveres kaffe/te og lidt sødt i pausen.

Tilmelding senest 11. november til aabenraabib.dk

Tirsdag 16. januar 2024 kl. 14.00-16.00

Nytårskur på Michelsens Gaard, Lille Kolstrup, Aabenraa

Efter en rundvisning på Michelsens Gaard får vi en fedtemad med en Aabenraa øl, lidt hygge i de mørke vinterdage og mulighed for at ønske hinanden Godt Nytår.

Pris for at deltage 75 kr.

Der er plads til max. 30, så tilmelding er nødvendig.

Betal ved tilmelding til konto i Sydbank

reg.nr. 7910 konto.nr. 0001682478

Tilmelding senest 14. januar til karenmargrethefink@gmail.com

eller sms til 2120 1932.

Lørdag 10. februar kl. 19.00 i Kongesalen på Folkehjem Afstemningsfest

Den traditionsrige afstemningsfest på Folkehjem arrangeres i år af Grænseforeningen Aabenraa. Under overskriften Synnejysk historie i en globaliseret verden vil Jørn Buch, historieformidler og historiefortæller med speciale i europæiske mindretal, holde aftenens festtale.

Fællessang, musikalsk underholdning ved Sønderjysk Folkekor, kaffe og brødtort.

Pris: 150 kr.

Tilmelding: Billetsalg åbner den 8. januar via linket [place2Book.com](https://place2book.com)

Arrangeres i samarbejde mellem Foreningen NORDEN Aabenraa, Historisk Samfund, Sprogforeningen, Frederiksklubben, Sønderjydsk Skoleforening og Grænseforeningen.

Onsdag 28. februar kl. 19.00 i Billedsalen på Folkehjem Foredrag og generalforsamling

Aabenraa har en stærk historie som søfartsby og mange kunstsamlinger at vise frem, men der mangler plads. Derfor bliver det spændende at høre Axel Johnsen, Direktør for Museum Sønderjylland, fortælle om visioner og tanker for det kommende kultur- og søfartsmuseum på Kilen i Aabenraa.

Efter kaffe/te og boller, afholdes den ordinære generalforsamling efter gældende vedtægter. Generalforsamlingen bliver både annonceret på Foreningen NORDENs hjemmeside og via Nyhedsbrevet.

Tilmelding til Karen Margrethe Fink: karenmargrethefink@gmail.com eller sms til 2120 1932 senest 26. februar.

Det koster 50 kr. for kaffen for medlemmer, 100 kr. for ikke-medlemmer. Betales ved tilmelding til konto i Sydbank reg.nr. 7910 konto.nr. 0001682478.

**Tirsdag 12. marts kl. 19.30 Foredrag i Havsteen Stuen,
Sct. Jørgens Kirke, Kirkebakken 21, Aabenraa**

**Nordisk længsel - Møde med landskaber og
folkekulturer i maleren Sven Havsteen-Mikkelsens
rejsedagbøger og billedverden**

Maleren Sven Havsteen-Mikkelsen rejste især i 1950-60'erne rundt i Norge, på Færøerne og i Island bl.a. sammen med forfatteren Martin A. Hansen i en søgen efter en særlig nordisk identitet og inspiration.

Vi følger maleren gennem en serie billeder på rejserne tilbage i tid og rum. En pointe i foredraget er, at Havsteen i sit møde med rodfæstede folkekulturer og traditionsmiljøer i nordatlantiske fjeldlandskaber har været med til at iscenesætte en længsel hos mennesker i moderniteten efter oprindelighed, autenticitet - og nordisk fællesskab.

Foredraget holdes af Mette Eriksen Havsteen-M., der er etnolog, tidl. museumsinspektør på Ærø og leder af Vartov-arkivet.

Pris for at deltage: 100 kr. for medlemmer og 125 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding senest 8. marts til karenmargrethefink@gmail.com eller sms til 2120 1932.

Betaling i forbindelse med tilmelding til Sydbank
reg.nr. 7910 konto.nr. 0001682478.

Biografur i april hvor vi ser 'Udvandrerne' fra 2021

'Udvandrerne' er Erik Poppes filmatisering af den svenske forfatter Vilhelm Mobergs romaner, der fortæller historien om, hvordan halvanden million svenskere tog turen til USA i håbet om et nyt og bedre liv. Filmen er en opvarmning til turen til Växjö 8.-12. maj hvor vi bl.a. skal se Udvandrerne's Hus i Växjö.

Filmen vises en formiddag i Kinorama i Aabenraa.

Tidspunkt og pris meldes ud engang i januar 2024.

Onsdag 8. maj til søndag 12. maj 2024

Bustur til Sverige hvor vi besøger Lund, Växjö og Malmø

Tur til Sverige i samarbejde med Aabenraa Kunst og Musikforening

Vi har tre overnatninger i vores venskabsby, Växjö og en overnatning i Malmø. Vi besøger Lund på vej til Växjö. I Växjö ser vi Glasmuseum, Glasværk, Udvandrernes Hus, Linnéparken, spændende arkitektur og meget mere. På vejen til Malmø besøger vi Skulpturparken Wanås. Endelig program med pris og tilmeldingsfrist sendes til medlemmerne af de to foreninger.

Turning Torso i Malmø

ORD FRA NORD 19.-22. september 2023

Litteraturfest i grænselandet

Arrangeret i samarbejde mellem Flensborg Centralbibliotek, Bibliotekerne i Sønderborg og Haderslev, Deutsche Bücherei, Tøndern og Foreningen NORDEN i Sydslesvig.

Mød forfatterne Kristina Sandberg, Rosa Liksom, Lotte Kaa Andersen, Benjamin Koppel og musikeren Katrine Gislinge.

Tilmeld dig til de enkelte arrangementer på bibliotekernes hjemmesider og læs mere om deltagerens forfatterskab på bibliotekernes hjemmesider.

PROGRAM for de enkelte forfatters optræden:

Rosa Liksom

Tirsdag 19. september kl. 19. Deutsche Bücherei Tøndern.

<https://buecherei.dk/index.php/2021/01/01/zeiten-tondern/>

Onsdag 20. september kl. 19. Biblioteket Sønderborg.

<https://biblioteket.sonderborg.dk/>

Kristina Sandberg

Onsdag d. 20. september kl. 19. Fællesbiblioteket Egernførde.

<https://www.dcbib.dk/bibliotek/egernfoerde>

Rosa Liksom, Kristina Sandberg og Lotte Kaa Andersen

- moderator Ivy York Möller-Christensen

Torsdag 21. september kl. 18. Flensborg Bibliotek.

<https://www.dcbib.dk/bibliotek/flensborg-bibliotek>

Benjamin Koppel med Katrine Gislinge

Torsdag 21. september kl. 19. Kulturhuset Bispén, Månen (Haderslev).

<https://haderslevbibliotekerne.dk/>

Fredag 22. september kl. 20. Flensborg Bibliotek.

<https://www.dcbib.dk/bibliotek/flensborg-bibliotek>

Kristina Sandberg & Benjamin Koppel

Fredag 22. september kl. 17. Biblioteket Gråsten, BHJ Salen.

<https://biblioteket.sonderborg.dk/bibliotek/biblioteket-graasten>

Billetter kan købes på de biblioteker, som afholder arrangementet.

Medlemskab af Foreningen NORDEN

Du kan blive medlem af foreningen ved at kontakte din lokalformand/bestyrelsesmedlem. Du kan også gå på Landskontorets hjemmeside: www.foreningen-norden.dk og klikke dig ind på menuen: Bliv medlem

Foreningen NORDEN

e-mail: landskontoret@foreningen-norden.dk

Vandkunsten 12

DK - 1467 København K

tlf.: +45 35 42 63 25

- Personligt medlemskab 315 kr. pr. år
- Husstandsmedlemskab 410 kr. pr. år

Medlemskab dækker en familie inkl. børn, indtil de fylder 18 år. Der fremsendes kun ét sæt materiale til adressen.

- Pensionistmedlemskab 215 kr. pr. år

Medlemskab dækker en pensionist fra folkepensionsalderen samt førtidspensionister.

- Pensionistparmedlemskab 260 kr. pr. år

Medlemskabet dækker gifte/samboende pensionister fra den yngste når folkepensionsalderen samt førtidspensionistpar. Der fremsendes kun ét sæt materiale til adressen.

Støttemedlemskab Individuelt

- Skolemedlemskab 495 kr. pr. år
- Biblioteksmedlemskab 395 kr. pr. år

